

UNITED NATIONS DECADE ON
**ECOSYSTEM
RESTORATION**
2021-2030

FEE

SVJETSKI DANI AKCIJE

PRIRUČNIK 2025.

22. travnja – 6. svibnja

UNITED NATIONS DECADE ON
**ECOSYSTEM
RESTORATION**
2021-2030

EDUCATION CHALLENGE 6.1

The goal of the Restoration Challenge for Education is to **embed ecosystem restoration into formal and non-formal education systems globally by 2030**, synergistically with the ESD for 2030 Framework & Roadmap and the Greening Education Partnership.

SVJETSKI DANI AKCIJE 2025

UNITED NATIONS DECADE ON
**ECOSYSTEM
RESTORATION**
2021-2030

**Djelujmo zajedno kako bismo
obnovili ekosustave našeg planeta!**

Sudjelovanjem u kampanji *Svjetski dani akcije 2025* činimo važan korak prema obnovi osjetljivih i dragocjenih ekosustava našeg planeta.

Svaka aktivnost, bilo da istražujemo čudesni svijet gujavica, slavimo ljepotu prirode kroz fotografiju ili se povezujemo s okolišem kroz igru i kreativnost, u skladu je s ciljevima UN-ove kampanje „Desetljeće obnove ekosustava“ (eng. *UN Decade on Ecosystem Restoration*).

*Projekt Rowa Kyang (seoska škola)
u okrugu Bandarban, Bangladeš*

Međunarodna škola San Roberto, Meksiko

Kroz razumijevanje ključne uloge zdravlja tla, značaja vegetacije u zaštiti okoliša te vrijednosti međugeneracijskog prijenosa znanja, sudionici će se tijekom dva tjedna ponovno povezati s prirodom kako bi potaknuli stvaranje održivije budućnosti.

**Prigrlimo mudrost prirode, potaknimo promjene i obnovimo
ekosustave našeg planeta aktivnost po aktivnost u sklopu
Svjetskih dana akcije 2025! #GenerationRestoration**

PRIJE NEGO ŠTO ZAPOČNETE...

Aktivnosti iz ovog priručnika mogu se provoditi bilo kojim redoslijedom između **22. travnja i 6. svibnja 2025.** Preporučujemo izdvojiti 2 do 3 dana za svaku aktivnost, uključujući i vikende.

Na kraju svake aktivnosti nalaze se prijedlozi ("Izazov +") sličnih aktivnosti kako bi se potaknulo na djelovanje i nakon završetka kampanje.

REGISTRIRAJTE SE ZA SUDJELOVANJE:

Sudjelovanjem u *Svjetskim danima akcije* i dijeljenjem svojih fotografija s nama, dajete dopuštenje Zakladi za odgoj i obrazovanje o okolišu (*Foundation for Environmental Education - FEE*) za korištenje tih slika u komunikacijske svrhe. Molimo vas da se pobrinite za to da imate odgovarajuće dopuštenje pri fotografiranju i dijeljenju slika osoba, posebno djece.

AKTIVNOST 1

IZRAĐENO U SURADNJI S

Otkrijte skrivene junake ispod naših nogu!

Vrijeme je da postanete istraživači tla i zakoračite u nevjerojatan svijet gujavica (kišnih glista). Ove sićušne životinje pravi su junaci našeg planeta, neumorno rade na stvaranju zdravog i plodnog tla kako bi sve što raste iznad površine tla moglo uspijevati. Vaš prvi zadatak u sklopu *Svjetskih dana akcije* je upoznati ova čudesna stvorenja i otkriti život ispod površine zemlje tijekom *Podzemne pustolovine* (eng. *Soil Safari*)!

Koraci

1

Vodič kroz *Podzemnu pustolovinu*: na sljedećoj stranici pronaći ćete vodič koji je pripremila organizacija "Soil Association". Uz njegovu pomoć upoznajte nove prijatelje – gujavice!

2

Pronađite komadić tla: možete odabrati područje u školskom dvorištu, vrtu, obližnjem parku ili čak u tegli s biljkom. Zatim slijedite savjete iz vodiča za *Podzemnu pustolovinu* i započnite svoje istraživanje!

3

Zabilježite svoja otkrića: prebrojte koliko ste gujavica pronašli i zabilježite njihovu veličinu, boju i vrstu u svom vodiču za *Podzemnu pustolovinu*.

4

Slavimo čudesne gujavice! Objavite broj pronađenih gujavica i što ste o njima naučili na društvenim mrežama uz oznake [#GlobalActionDays](#) i [#SoilSafari](#) kako bi zajedno stvorili svjetsku kartu gujavica!

Sudjelovanjem u "Podzemnoj pustolovini" ne samo da učite o ovim nevjerojatnim stvorenjima, već i doprinosite globalnom naporu za zaštitu našeg planeta. Zato, uzmimo lopatice u ruke i krenimo u otkrivanje čudesa koja se nalaze u tlu!

Krenimo u PODZEMNU PUSTOLOVINU s

i Squirmom!

Zdrava tla obiluju gujavicama. Pridružite se Podzemnoj pustolovini i otkrijte više o nevjerojatnim stvorenjima ispod naših nogu! Zabilježite svoja otkrića kako bi saznali više o stanju tla u svojoj zemlji.

Kako pronaći gujavice

Potraga za staništem

Okrenite kamenje i panjeve, pogledajte ispod sloja otpalog lišća i prekopajte tlo.

Poskakivanje

Gujavice mogu izaći na površinu zbog vibracija. Budite kreativni u stvaranju vibracija – pokušajte plesati ili upotrijebiti glazbeni instrument!

Trik s vodom

Polijte malo vode po travnatoj površini, prekrijte s crnom plastičnom folijom (može poslužiti i vreća za smeće) i pričekajte 30 minuta. Voda će poplaviti hodnike gujavica, zbog čega će one izaći na površinu.

Zveckanje vilama

Zabodite vrtno vilu u travnatu površinu i njihajte ih naprijed-natrag oko 15 minuta.

Budite nježni prema nama! Gujavice dišu kroz svoju osjetljivu kožu, zato pažljivo postupajte s njima.

Prebrojite koliko ste gujavica pronašli unutar područja veličine 1 x 1 metar u roku od pola sata. Isprintajte ovaj list kako bi vam pomogao tijekom vaše Podzemne pustolovine.

Pogledajte sve epizode
Molejja na @moleyofficial

YouTube

Jeste li znali?

- Gujavice mogu pojesti količinu hrane jednaku vlastitoj tjelesnoj težini u samo jednom danu!
- Njihov izmet obogaćuje tlo važnim hranjivim tvarima i pomaže u očuvanju njegove plodnosti.
- Gujavice igraju ključnu ulogu u hranidbenom lancu i predstavljaju ukusan obrok za ptice, ježeve i žabe!

Na našem planetu postoji više od 20.000 različitih vrsta gujavica!

Evo nekoliko najčešćih vrsta koje bi mogli pronaći u svom vrtu, na gredici, livadi ili u šumi.

Uvijek se sjetite vratiti gujavice u njihov dom nakon što im kažete „bok“.

Obična crvena gujavica (epigejska vrsta)

Živi iznad tla, u sloju otpalog lišća, ispod panjeva i u površinskom sloju tla. Crvenkasto-smeđe je boje i dugačka između 1 i 7 cm.

Plavkasto-siva gujavica (endogejska vrsta)

Živi pod zemljom i kreće se vodoravno kroz gornji sloj tla. Možete je pronaći i ispod kompostera. Obično je blijede boje i dugačka između 2 i 12 cm.

Europska noćna gujavica (anecična vrsta)

Živi pod zemljom i kreće se okomito kroz hodnike duboko u tlu (pripazite na male hrpice izmeta na površini tla – one otkrivaju ulaze u njihove hodnike!). Vjerojatno ćete ih pronaći dublje u tlu ili u komposteru. Tamne su boje i duge između 15 i 25 cm.

Izvješće

Koristite ovu tablicu kako biste zabilježili svoja otkrića, a zatim podijelite svoja otkrića na društvenim mrežama koristeći oznaku #SoilSafari

DATUM	MJESTO	BROJ GUJAVICA	VRSTA GUJAVICA

Pogledajte sve epizode Molejya na @moleyofficial

YouTube

AKTIVNOST 1

IZAZOV VIŠE⁺

Uživali ste u Aktivnosti 1? Evo nekoliko prijedloga za slične aktivnosti koje možete provoditi i nakon završetka kampanje *Svjetskih dana akcije!*

Dobna skupina

0-5
godina

Senzorna kanta s tlom

Napravite senzornu kantu sa svim „sastojcima“ koji čine tlo: lišćem, vodom, blatom i (plastičnim/drvenim) gujavicama. Ova aktivnost pomaže maloj djeci da bolje razumiju što je tlo i kako ono nastaje.

6-12
godina

Izradite kućicu za gujavice

Postoji mnogo korisnih vodiča koji vam mogu pomoći da izradite vlastitu kućicu za gujavice u školi, vrtiću ili kod kuće. Evo jednog primjera:

[How to build a worm composter | Natural History Museum.](#)

13-18
godina

Kampanja za očuvanje tla

Pokrenite kampanju podizanja svijesti o zdravlju tla i educirajte svoju lokalnu zajednicu o važnosti razlagača koji živi u tlu i na površini tla kao i važnosti razlagača detritivora (zajednice nekih mikroorganizama) koji stvaraju detritus-organsku tvar nastalu od raspadnutih dijelova biljnih i životinjskih organizama.

18+
godina

Radionica kompostiranja

Organizirajte radionicu za lokalnu zajednicu na temu uzgoja gujavica i pokažite kako se organski otpad može iskoristiti za poboljšanje zdravlja tla. Možda pripremite i malo „čaja“ od gujavica (worm-casting tea)!

AKTIVNOST 2

Upoznajmo naše biljne čuvare!

Istražite nevjerojatne načine na koje vegetacija, uključujući drveće, grmlje i druge biljke pomažu u sprječavanju poplava i onečišćenja!

Koraci

1

Kako drveće sprječava poplave i onečišćenje: na sljedećim stranicama pronaći ćete aktivnost (pripremu za nastavu) „Kako drveće sprječava poplave i onečišćenje“.

2

Promislite o svojim otkrićima: pokažite nam što ste naučili! Podijelite fotografije svog pokusa na društvenim mrežama koristeći oznaku **#GlobalActionDays**.

Savjet za provedbu aktivnosti

Prije početka, provjerite imate li pripremljenu svu potrebnu opremu!

Pogledajte kratki video o tome kako izgleda ova aktivnost, [kliknite ovdje](#) ili skenirajte QR.

SKENIRAJ!

Istraživanje: “Kako drveće sprječava poplave i onečišćenje”

Cilj

Upoznati učenike s važnom ulogom koju drveće i šume imaju u kruženju vode.

Poveznice s kurikulumom

Živa bića, ekološka osviještenost i briga za okoliš

Ciljevi održivog razvoja

Cilj 3 – Dobro zdravlje i blagostanje

Cilj 6 – Čista voda i sanitarni uvjeti

Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice

Cilj 13 – Zaštita klime

Cilj 14 – Život ispod vode

Cilj 15 – Život na kopnu

Metode rada

Razgovor, praktične aktivnosti, istraživanje, postavljanje pitanja, rasprava, promatranje, bilježenje

Uvod

Ovaj pripremni materijal za nastavnike/voditelje uvodi u povezanost između šuma i vode.

Listić za učitelja/voditelja aktivnosti pružit će vam osnovno razumijevanje međusobno djelovanje drveća i vode, uz nekoliko činjenica prilagođenih dobi učenika koje možete podijeliti tijekom nastave.

Radni list za učenike osmišljen je kako bi im pomogao da istraže ulogu i važnost šuma u vodenim sustavima Zemlje. Cilj aktivnosti je pomoći učenicima da razumiju kako voda putuje kroz drveće (stabla) te koju ulogu imaju šumski ekosustavi u preraspodjeli vode. Ova tema također uključuje njihovu zaštitnu ulogu protiv poplava, erozije tla i ekstremnih vremenskih pojava.

Sredstva i pomagala

- ✓ Radni list za učenike – po jedna kopija za svaku grupu
- ✓ Rješenja za učitelja/voditelja aktivnosti
- ✓ Bilježnice (blok ili papir) i olovke
- ✓ Tablet/mobitel ili kamera za bilježenje rada
- ✓ Tegla s dobro ukorijenjenom biljkom (predstavlja stablo)
- ✓ Tegla iste veličine ispunjena kompostom ili tlom
- ✓ Dvije bijele posude ili plitke tacne za skupljanje ocijeđene vode iz obje tegle
- ✓ Mjerna posuda (vrč)
- ✓ Štoperica

Provedba aktivnosti

1. Postavite teglu s biljkom i teglu s kompostom ili tlom u pladnjeve ili posude kako biste prikupili ocijeđenu vodu.

tegla s biljkom

tegla s kompostom
ili tlom

2. Ulijte 500 ml vode u svaku teglu istovremeno. Uključite štopericu na 2 minute.
3. Nakon 2 minute izmjerite količinu ocijeđene vode iz obje tegle.

Šume i voda

PRIPREMA ZA NASTAVU

ISTRAŽITE
ŠUME

4. Usporedite boju ocijeđene vode iz obje tegle.
5. Zabilježite rezultate u "Radnom listu za učenike" i odgovorite na pitanja.

Poveznice

LEAF Theme – Forests & Water:

<https://leafireland.org/themes/forests-water/>

Green-Schools Water Theme:

https://greenschoolsireland.org/resources/theme_category/water/

An Roinn Talmhaíochta,
Bia agus Mara
Department of Agriculture
Food and the Marine

Istraživanje: “Kako drveće sprječava poplave i onečišćenje”

REZULTATI	TEGLA S BILJKOM	TEGLA S TLOM
Količina ocijeđene vode		
Boja ocijeđene vode		
Prisutnost čestica u ocijeđenoj vodi		

1. Zašto postoji razlika u količini ocijeđene vode iz obje tegle?

2. Objasnite razliku u boji ocijeđene vode iz obje tegle.

3. Kako drveće može pomoći u sprječavanju poplava?

4. Kako drveće može pomoći u sprječavanju onečišćenja?

Odgovori

REZULTATI	TEGLA S BILJKOM	TEGLA S TLOM
Količina ocijeđene vode	manja količina	veća količina
Boja ocijeđene vode	svjetlije boje ili bistrija	tamnije
Prisutnost čestica u ocijeđenoj vodi	Nimalo ili vrlo malo	Da – veća količina

1. Zašto postoji razlika u količini ocijeđene vode iz obje tegle?

Korijenje biljaka i male životinje (poput gujavica, mrava i dr.) koja žive u blizini biljaka stvaraju prostore i rupice u tlu u koje se može pohraniti voda.

2. Objasnite razliku u boji ocijeđene vode iz obje tegle.

Ocijeđena voda iz golog tla je tamnija jer sadrži više čestica tla. Korijenje biljke povezuje tlo i sprječava njegovo ispiranje, pa manje čestica dospjeva u vodu. Više drveća znači manje otjecanja vode.

3. Kako drveće može pomoći u sprječavanju poplava?

Da, drveće može spriječiti velike količine vode da prebrzo dospiju u rijeke, što može spriječiti poplave. To postižu zahvaljujući svojim korijenima i odnosu s tlo i okolišem u kojem rastu. To je samo jedan od mnogih razloga zašto su stabla tako nevjerovatna!

4. Kako drveće može pomoći u sprječavanju onečišćenja?

Da, korijenje drveća povezuje tlo i tako sprječava da čestice tla i drugi materijali uđu u vodotoke. Stabla pomažu u filtriranju vode – pročišćuju tlo i vodu. Zar to nije sjajno?

An Roinn Talmhaíochta,
Bia agus Mara
Department of Agriculture
Food and the Marine

AKTIVNOST 2

IZAZOV VIŠE⁺

Svidjela vam se Aktivnost 2? Evo nekoliko prijedloga za slične aktivnosti koje možete provoditi i nakon završetka kampanje *Svjetski dani akcije*.

Dobna skupina

0-5
godina

Zagrli drvo i zahvali prirodi

Tijekom šetnje prirodom, potaknite djecu (i odrasle) da zagrle drvo ili "popričaju" s biljkom. Objasnite da je priroda naš prijatelj i da se prema njoj trebamo ponašati s poštovanjem i brigom, baš kao što to činimo s ljudima koje volimo.

6-12
godina

Izradite mali model prirodnog krajolika s vodotokom

Pomoću prirodnih materijala izradite vlastiti model terena kako biste prikazali kako biljke i tlo upijaju vodu te usporavaju njezino otjecanje. Povežite svoj model s procesima kruženja vode u prirodi – isparavanje, kondenzacija, oborine i otjecanje. [Building a Watershed Model](#)

13-18
godina

Upoznajte drveće svog kraja

Istražite autohtone vrste drveća i biljaka koje su posebno učinkovite u sprječavanju poplava i onečišćenja. Napravite kartu područja gdje se te vrste mogu pronaći. Ako ih nema u vašoj okolini, razmislite što biste kao zajednica mogli učiniti da ih zasadite i uključite u zelene površine svog naselja ili škole.

18+
godina

Zajedno sadimo

Organizirajte akciju sadnje autohtonih drveća u područjima vaše zajednice koja su sklona poplavama ili gdje nema dovoljno vegetacije.

Povežite se s lokalnim udrugama, školama, poduzećima i predstavnicima zajednice – svaki od njih može sponzorirati ili „usvojiti“ jedno od zasađenih drveća.

Zajedno stvarajte zdravije, zelenije i otpornije okruženje za sve!

AKTIVNOST 3

IZRAĐENO U SURADNJI S

PARENTS
INTERNATIONAL

BioBeo

Gradimo održivu budućnost kroz bioekonomiju!

Bioekonomija se odnosi na korištenje bioloških resursa za stvaranje održivih proizvoda i usluga. Aktivnost 3 osmišljena je kako bi okupila sve generacije i omogućila

učenje od starijih, kako bismo zajedno gradili otpornije ekosustave za buduće generacije. Pozivamo vas da intervjuirate starije članove obitelji ili osobe iz zajednice i saznate više o tradicijskim znanjima i običajima vezanima uz poljoprivredu, očuvanje hrane ili korištenje prirodnih resursa.

KORACI

1

Intervjuirajte starije osobe: pogledajte pitanja za razgovor na sljedećoj stranici i odaberite nekoliko koja vam se čine zanimljivima.

2

Zabilježite njihove priče: pronađite starijeg člana zajednice s kojim ćete voditi razgovor i postavite mu svoja odabrana pitanja. Zabilježite, snimite ili napišite njihove priče, savjete i recepte, kako bi se ta vrijedna znanja prenijela budućim generacijama.

3

Podijelite što ste naučili od starijih: ispričajte prijateljima i obitelji što ste naučili kroz razgovor sa starijima i podijelite fotografije, videozapise ili priče iz svog međugeneracijskog bioekonomskog projekta na društvenim mrežama uz oznaku **#GlobalActionDays**.

BioBeo je projekt financiran od strane Europske unije, koji okuplja 15 partnera s ciljem razvoja i provedbe obrazovnog programa za jačanje angažmana društva u području načina života, kružnog gospodarstva i bioekonomije. Za više informacija posjetite: www.biobeo.eu

PITANJA ZA INTERVJU

Gradimo održivu budućnost kroz bioekonomiju!

1

Koje ste metode koristili za očuvanje hrane? Mislite li da bi se te metode mogle koristiti i danas kako bi se smanjilo bacanje hrane?

2

Koji su se prirodni materijali najčešće koristili za izradu predmeta za svakodnevnu upotrebu? Zna li možda odakle su se ti materijali nabavljali ili prikupljali?

3

Koje su zajedničke aktivnosti ili projekti u prošlosti pomagali da se zadovolje potrebe svih u zajednici? Mislite li da bismo danas mogli ponovno pokrenuti takve projekte ili običaje?

4

Možete li navesti neki tradicionalni obrok koji ste jeli, a pri kojem se nije stvaralo puno otpada ili uopće nije bilo otpada? Možemo li ga zajedno pripremiti?

5

Jesu li se biljke nekada koristile u posebne svrhe poput liječenja, proslava ili prehrane? Zašto mislite da smo prestali koristiti biljke na takav način?

6

Što mislite da možemo naučiti iz odnosa prema prirodi kakav su ljudi imali u prošlosti?

AKTIVNOST 3

IZAZOV VIŠE⁺

Svidjela vam se Aktivnost 3? Evo nekoliko prijedloga za druge aktivnosti vezane uz bioekonomiju koje možete provoditi i nakon završetka kampanje *Svjetski dani akcije*.

Dobna skupina

0-5
godina

Boje prirode

Uz nadzor odraslih prikupite lišće, bobice i cvijeće kako biste napravili prirodne boje, a zatim nacrtajte sliku svoje obitelji.

6-12
godina

Kuharica starinskih jela

Izradite obiteljsku ili školsku kuharicu u kojoj ćete prikupiti tradicionalne recepte i sastojke koje su koristile bake, djedovi i stariji članovi zajednice. Dodajte i crteže ili ilustracije jela, a ako želite, uključite i priče, uspomene ili običaje vezane uz pojedine recepte.

13-18
godina

Podcast o bioekonomiji

Dajte glas starijima u svojoj zajednici tako da njihove priče i intervjuje o naslijeđu bioekonomije podijelite putem zajedničkog podcasta. Usredotočite se na teme poput smanjenja otpada, tradicionalnih znanja i održivih navika koje mogu nadahnuti nove generacije.

18+
godina

Međugeneracijska suradnja

Osmislite zajednički program mentorstva za održivost koji povezuje vještine starijih članova zajednice (npr. vrtlarenje, pletenje i slično) s vještinama koje mladi žele naučiti i obrnuto. Program se može provoditi u domovima za starije osobe ili lokalnim obrazovnim ustanovama.

AKTIVNOST 4

Iz perspektive prirode

Pogledajte naš planet iz drukčije perspektive – možete li svoju okolinu sagledati očima prirode? Za ovu aktivnost uzmite mobitele ili fotoaparate i snimate fotografije koje prikazuju probleme našeg planeta iz drukčijeg kuta gledanja. Na primjer, smeće iz ptičje perspektive ili krčenje šuma kroz grane stabla ili očima životinje koja živi na drvetu. Budite kreativni, povežite se s prirodom i pokušajte svijetu pokazati njezin pogled.

KORACI

1

Uхватite pravi kadar - Odaberite ekološki problem ili temu, poput invazivnih vrsta, zdravlja tla ili poplava, i razmislite kako biste taj problem mogli prikazati iz perspektive prirode. Pozorno i sigurno isplanirajte svoje fotografije. Obratite pozornost na kadar, svjetlo i kompoziciju kako bi fotografija dočarala pogled životinje, kukca ili biljke.

2

Ispričajte svoju priču - Odaberite svoju najbolju fotografiju i dodajte kratak opis (najviše 100 riječi) koji objašnjava perspektivu (kut gledanja) i temu prikazanu na fotografiji.

Razmislite:

- Jeste li uspjeli svoju ekološku temu prikazati na kreativan i poučan način?
- Je li vas fotografija potaknula da na okoliš gledate na novi način?

3

Objavite svoju fotografiju i opis na društvenim mrežama uz oznake [#GlobalActionDays](#) i [#GenerationRestoration](#).

Young Reporters
for the environment

AKTIVNOST 4

IZAZOV VIŠE⁺

Svidjela vam se Aktivnost 4? Evo nekoliko prijedloga za slične aktivnosti koje možete nastaviti provoditi i nakon završetka kampanje *Svjetski dani akcije*.

Dobna skupina

0-5
godina

Eko-potruga

Uz nadzor odraslih, organizirajte potragu u kojoj je cilj pronaći čista i zdrava prirodna područja, umjesto onih koja su onečišćena ili oštećena.

6-12
godina

Umjetnost od otpada

Upotrijebite prikupljeni otpad (iz kućanstva ili škole) za izradu skulptura inspiriranih prirodom.

Svoje radove možete izložiti u školi kako biste potaknuli razmišljanje o važnosti recikliranja i zaštite okoliša.

13-18
godina

„Jedan dan u ...“

Uz svoju fotografiju iz aktivnosti „Iz perspektive prirode“, napišite kratku priču duljine između 500 i 700 riječi iz perspektive onoga što je prikazano na fotografiji. Zamislite kako je to biti biljka, životinja, stijena ili bilo koji prirodni element – što osjećate, čega se bojite, što vas raduje tijekom jednog dana. Podijelite svoju priču sa širom zajednicom – možda se upravo vi nađete među lokalno objavljenim mladim autorima!

18+
godina

Zajednička foto-šetnja u prirodi

Organizirajte fotografski obilazak prirode s prijateljima, obitelji ili članovima zajednice. Potaknite druge da promatraju prirodu iz drukčije perspektive – možda očima životinje, biljke ili prirodnog elementa. Zabilježite sve svoje fotografije i označite lokacije na karti, kako bi i drugi mogli ponovno proći vašu rutu, inspirirati se i osjetiti važnost zaštite lokalne prirode.

AKTIVNOST 5

IZRAĐENO U SURADNJI S

UNITED NATIONS DECADE ON
**ECOSYSTEM
RESTORATION**
2021-2030

**Earth
Charter**
INTERNATIONAL

Organizirajte zabavu nadahnutu prirodom!

Za svoj završni zadatak u sklopu kampanje Svjetski dani akcije, pozivamo vas da organizirate zabavu na otvorenom u čast prirodi te se pridružite FEE u obilježavanju 25. obljetnice programa Učimo o šumama i ekosustavima (LEAF), kao i Earth Charter-a (Povelja o Zemlji)!

Ali ovo nije obična zabava... Pozivamo vas da u svoje planiranje uključite aktivnosti, hranu i ukrase s temom prirode. I ne zaboravite: planirajte zabavu bez stvaranja otpada! Na taj ćete način stvoriti nezaboravan događaj koji slavi ljepotu prirode i potiče druge da žive na održiviji način.

Prvi dio

Pripreme za zabavu!

Prijedlozi za planiranje zabave u prirodi:

1

Ukrasi u stilu prirode: izradite dekoracije nadahnete prirodnim uzorcima, bojama i oblicima – poput vijenaca u obliku listova, cvjetnih ukrasa ili stolnih aranžmana nadahnutih pčelinjim košnicama.

2

Eko gozba: isplanirajte jelovnik koji je pun okusima, a smanjuje otpad. Koristite sezonske i lokalno uzgojene namirnice.

3

Igre po uzoru na prirodu (biomimikrija): osmislite igre koje oponašaju prirodne procese. Na primjer, "Štafeta oprašivača" u kojoj sudionici prenose pelud (pomoću vatiće) s cvijeta na cvijet.

4

Održivi pokloni za goste: osmislite poklone koji su zabavni i ekološki prihvatljivi – poput kugli sa sjemenkama, platnenih vrećica za višekratnu upotrebu ili ručno izrađenih predmeta.

Zajedno slavimo našu međusobnu povezanost!

1

Otkrijte **Povelju o Zemlji (Earth Charter)**: pogledajte kratki video koji objašnjava što je *Povelja o Zemlji*

<https://www.youtube.com/watch?v=rfMtTpXjV78>

Jedan od važnih elemenata načina razmišljanja prema *Povelji o Zemlji* jest pojam međusobne povezanosti – prepoznavanje da je sve povezano sa svime.

Svaka osoba i svako živo biće ima svoje posebne osobine.
Svi imamo svoje mjesto na ovoj Zemlji i svi trebamo jedni druge.

2

Svi smo povezani: kako bi doživjeli međupovezanost, pogledajte oko sebe i razmislite kako ste povezani s onim što vas okružuje. Na primjer, povezani ste s biljkama jer one proizvode kisik koji udišemo. Povezani ste i s ljudima – razmislite kako ste povezani sa svojim prijateljima, obitelji ili školskim kolegama. Možete koristiti konac (špagu) ili štapiće kako biste vidljivo prikazali veze između sebe i ljudi oko sebe. Razmislite i o tome da smo povezani i s mnogim drugim ljudima i stvarima koje ne vidimo – primjerice, s onima koji su ubrali hranu koju jedemo, izradili odjeću koju nosimo i slično.

3

Ne zaboravite podijeliti: veselimo se vidjeti fotografije vaših zabava u prirodi, ukrasa i aktivnosti na društvenim mrežama. Podijelite ih uz oznaku: **#GlobalActionDays**, **#FEEAnniversary** i **#EarthCharter+25**

Pridružite nam se!

Dajte svoje obećanje za svijet u kojem je sve povezano.

“Obećajem da ću poštovati i razumjeti da je sve na Zemlji međusobno povezano i da je na neki način povezano i sa mnom.”

AKTIVNOST 5

IZAZOV VIŠE

Svidjela vam se Aktivnost 5? Evo nekoliko prijedloga za slične aktivnosti koje možete provoditi i nakon završetka kampanje *Svjetski dani akcije*.

Dobna skupina

0-5
godina

Plesna povorka životinja

Organizirajte plesno natjecanje u kojem djeca trebaju plesati onako kako misle da bi plesale autohtone životinje na zabavi!

6-12
godina

Superjunaci prirode

Koristeći osnovne elemente kao inspiraciju (npr. vatra, zemlja, zrak i voda) osmislite vlastite superjunake i animacije! Superjunaci trebaju imati supermoći povezane sa svojim elementom i kostim povezan s temom prirode.

13-18
godina

Zeleni poduzetnici

Razmislite – koji je ukras ili poklon s vaše zabave u prirodi bio najzanimljiviji ili najpopularniji? Zatim, u podijeljeni u skupinama, osmislite kako bi se taj predmet mogao pretvoriti u održivu poslovnu ideju. Na koji način bi mogli izrađivati i prodavati taj proizvod na ekološki prihvatljiv način?

18+
godina

GO BIG! – Razmišljajte veliko za prirodu!

Sljedeći put organizirajte Eko-sajam u suradnji s lokalnim ekološkim udrugama, održivim poduzećima, stručnjacima za prirodu ili umjetnicima iz vaše zajednice. U sajmu možete uključiti: kutke za razmjenu predmeta (swap shopove), standove s prirodnim rukotvorinama, popravljaronice (repair café) ili kućice s kušanjem zdrave i lokalne hrane. Neka vaša zabava u prirodi ili Eko-sajam postane tradicija – godišnji događaj koji okuplja i povezuje cijelu zajednicu.

Green Key

PRIDRUŽITE NAM SE NA ZABAVI NADAHNUTOJ PRIRODOM U STILU ZELENOG KLJUČA!

U sklopu kampanje Svjetski dani akcije 2025, međunarodni koordinator programa Zeleni ključ poziva vas da organizirate zabavu na otvorenom koja slavi prirodu i održivost. Zajedno možemo stvoriti nezaboravan događaj koji će nadahnuti vaše osoblje i goste da uče o održivosti i žive na održiviji način.

KAKO SUDJELOVATI

Za sudjelovanje u kampanji Svjetski dani akcije registriraj se ovdje:

SKENIRAJ

Koraci

1

Isplanirajte svoju zabavu s temom prirode - Odaberite datum i vrijeme koji vam i vašim gostima najbolje odgovaraju tijekom trajanja kampanje, koja će se održati od 22. travnja do 6. svibnja 2025.

2

Budite kreativni - Uključite elemente nadahnute prirodom u planiranje svoje zabave.

- **Ukрасite prostor:** koristite prirodne materijale poput lišća, cvijeća i grana za izradu ukrasa.
- **Hrana:** pripremite ukusan i "eco-frendly" jelovnik koristeći sezonske, lokalne namirnice.
- **Aktivnosti:** organizirajte zabavne i zanimljive aktivnosti, poput igara s temom prirode ili potraga za blagom.
- **Pokloni za goste:** podijelite održive darove poput loptica sa sjemenom, platnenih vrećica za višekratnu upotrebu ili ručno izrađenih predmeta lokalnih obrtnika.

3

Smanjite otpad - Svjesno nastojte smanjiti količinu otpada tijekom planiranja i provedbe svoje zabave.

4

Podijelite svoje iskustvo: objavite fotografije svoje zabave u prirodi na društvenim mrežama uz oznaku [#GlobalActionDays](#)

ČUVARI PLAŽA: TAJNA MOĆ OBALNIH BILJAKA

Kao voditelj plaže ili marine s Plavom zastavom, imate posebnu priliku potaknuti svoju zajednicu i posjetitelje da se uključe u zaštitu našeg obalnog okoliša. Pridružite se kampanji Svjetski dani akcije i pokažite koliko je obalna vegetacija važna u zaštiti plaža od poplava, erozije tla i onečišćenja. Ove posebne biljke, prilagođene životu uz more, pomažu u učvršćivanju pijeska, šljunka i tla. Također, filtriraju oborinske vode i osiguravaju čistu vodu za morski svijet i sve koji uživaju na plaži. Priroda ima svoju snagu naučimo je prepoznati, cijeniti i čuvati.

Evo jednog zabavnog pokusa u kojem posjetitelji mogu sudjelovati u sklopu kampanje Svjetski dani akcije, kako bi otkrili kako vegetacija pomaže u održavanju naših obala čistima i sigurnima.

KAKO SUDJELOVATI

Za sudjelovanje u kampanji Svjetski dani akcije registriraj se ovdje:

SKENIRAJ

ŠTO VAM JE POTREBNO

- Kanta s rupama na dnu s pjeskovitim tlom (predstavlja područje plaže bez vegetacije)
- Kanta s rupama na dnu s pjeskovitim tlom i obalnim biljkama ili potražite prirodno obraslo područje uz dine ili na drugom dopuštenom mjestu (nemojte ometati osjetljiva staništa – ako niste sigurni, pitajte nekoga tko zna)
- Dvije plitke posude, zdjele ili podlošci za skupljanje otjecanja vode
- Vrč ili posuda s vodom (može se koristiti morska voda ili voda koja nije za piće)
- Štoperica
- Bilježnica za zapisivanje opažanja

Koraci

1

Postavite kantu s vegetacijom i kantu s golim pijeskom u odvojene plitke posude kako biste skupili otjecanje vode. (Nemojte uklanjati vegetaciju s plaže, jer ne želimo narušiti prirodni ekosustav.)

2

Polako ulijte istu količinu vode (npr. 1 litru) u svaku kantu. Pazite da voda ravnomjerno pada, kako biste oponašali padanje kiše.

3

Promatrajte otjecanje vode dvije minute. Zabilježite koliko brzo voda izlazi iz svake kante u posude.

4

Upotrijebite vrč kako biste izmjerili količinu otjecanja prikupljenog u svakoj posudi. Pogledajte bistrinu vode u svakoj posudi. Je li voda u jednoj posudi tamnija ili mutnija? Zašto?

5

Iz koje kante je isteklo manje vode? Koja je posuda imala bistriju vodu – i zašto? Što nam to govori o važnosti obalnih biljaka u sprječavanju poplava i onečišćenja?

ŠTO ĆETE SAZNATI

Ovaj pokus pokazuje kako obalna vegetacija:

- upija i usporava vodu, čime smanjuje rizik od poplava.
- Stabilizira pijesak i tlo, sprječavajući eroziju.
- Filtrira čestice i onečišćujuće tvari, održavajući obalnu vodu čistom.

KAKO MOŽETE POMOĆI

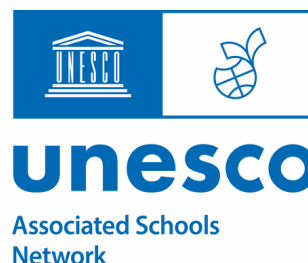
- Izbjegavajte gaženje vegetacije u obalnim područjima.
- Volontirajte s lokalnim udrugama u sadnji i očuvanju obalne vegetacije.
- Podijelite svoje iskustvo: objavite slike pokusa na društvenim mrežama uz oznake [#GlobalActionDays](#)

Biljke poput dinske trave i mangrove prirodni su obrambeni sustavi koji tiho i neprimjetno štite obalu koju svi volimo.

Zapamtite: brinući se o našoj obalnoj vegetaciji, možete pomoći u zaštiti plaža od posljedica ekstremnih vremenskih uvjeta, porasta razine mora i onečišćenja.

PARTNERI

Svjetski dani akcije ne bi bili mogući bez podrške naših fantastičnih partnera.

SVJETSKI DANI AKCIJE

22. TRAVNJA – 6. SVIBNJA 2025.

Saznaj više i pridruži se zabavi na
www.fee.global/global-action-days

U SURADNJI S

UNITED NATIONS DECADE ON
**ECOSYSTEM
RESTORATION**
2021-2030

Pogledajte sve epizode
Moley YouTube
@MoleyOffical

